

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Pedagogika społeczna Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Praca socjalna Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Socjologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 24PSOS.14P.06922.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe	
Koordynator zajęć	Agnieszka Nymś-Górna		
Prowadzący zajęcia	Agnieszka Nymś-Górna		
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 30, Egzamin - Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu teorii i praktyki pedagogiki społecznej.
C2	Rozwinięcie zdolności wykorzystywania kategorii teoretycznych z obszaru pedagogiki do opisu oraz wyjaśniania mechanizmów i warunków zmiany społecznych zachowań jednostek i grup.
C3	Zaprezentowanie i scharakteryzowanie wybranych problemów i kwestii społecznych, stanowiących pole działania pedagogiczno-społecznego (pracy społecznej/socjalnej).
C4	Rozwinięcie zdolności do antycypowania zjawisk i zagrożeń rozwoju oraz towarzyszenia społecznego.
C5	Wyrobinienie umiejętności rozpoznawania możliwości (w tym prawnych) przekształcania środowiska w celu włączania jednostek i grup w życie społeczne.
C6	Wyrobinienie umiejętności refleksyjnego korzystania z publikacji naukowych oraz wyników badań w dziedzinie pedagogiki, polityki i pracy społecznej (pracy socjalnej).

Wymagania wstępne

nie obowiązują

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Posiada wiedzę z dziedziny pedagogiki społecznej dotyczącą jej problematyki, sposobu ujmowania zjawisk, aparatury pojęciowej, metod i etyki badań.	PSO_K1_W01, PSO_K1_W02, PSO_K1_W08	Egzamin pisemny
W2	Zna zasadnicze uwarunkowania procesu społecznego tworzenia rzeczywistości w perspektywie pedagogicznej.	PSO_K1_W01, PSO_K1_W05, PSO_K1_W08	Egzamin pisemny, Projekt
W3	Rozumie i wyjaśnia zmiany w społecznym funkcjonowaniu człowieka będące efektem wychowania, używając do ich opisu adekwatnych kategorii (konstruktów) teoretycznych.	PSO_K1_W05, PSO_K1_W09	Egzamin pisemny, Projekt
W4	Poprawnie definiuje pojęcie rozwoju, profilaktyki społecznej oraz towarzyszenia w rozwoju.	PSO_K1_W05, PSO_K1_W06, PSO_K1_W09	Egzamin pisemny
W5	Rozróżnia oraz klasyfikuje problemy i kwestie społeczne, stanowiące pola działania pedagogiczno-społecznego.	PSO_K1_W02, PSO_K1_W03, PSO_K1_W08	Egzamin pisemny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Prezentuje umiejętność przewidywania zagrożeń w rozwoju oraz planowania działań profilaktyczno-kompensacyjnych (lub pomocowych).	PSO_K1_U04, PSO_K1_U06, PSO_K1_U11	Egzamin pisemny, Projekt
U2	Rozpoznaje możliwości przekształcania środowiska życia osób i/lub grup oraz proponuje działania praktyczne w odniesieniu do propozycji ujmowanych w aktualnej literaturze przedmiotu.	PSO_K1_U06, PSO_K1_U08, PSO_K1_U09, PSO_K1_U10	Egzamin pisemny, Projekt

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U3	Właściwie interpretuje krajowe przepisy prawne dotyczące zasad udzielania i organizacji pomocy psychopedagogicznej dzieciom i młodzieży niedostosowanym społecznie w środowisku szkolnym.	PSO_K1_U01, PSO_K1_U05, PSO_K1_U11	Egzamin pisemny
U4	Posiada przygotowanie do profesjonalnego i etycznego działania w zespołach lub organizacjach (instytucjach) realizujących cele i zadania z obszaru pracy społecznej.	PSO_K1_U02, PSO_K1_U03, PSO_K1_U04, PSO_K1_U06, PSO_K1_U09, PSO_K1_U10	Egzamin pisemny, Projekt
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	W sytuacjach problemowych działa pewnie i skutecznie, korzystając z wiedzy o zagrożeniach społecznych i cywilizacyjnych mogących występować w poszczególnych środowiskach życia.	PSO_K1_K02, PSO_K1_K04, PSO_K1_K05	Projekt

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Pedagogika społeczna jako dyscyplina akademicka i nauka praktyczna: integratywność, wieloparadygmatyczność, wielowymiarowość (wymiar humanistyczny, społeczno-kulturowy, aksjologiczny).	W1	Wykład, Ćwiczenia
2.	Ontologiczne, epistemologiczne i aksjologiczne podstawy i wyznaczniki pedagogiki społecznej.	W2	Wykład
3.	Locus pedagogiki społecznej wśród nauk społecznych i humanistycznych oraz innych dyscyplin pedagogicznych; kierunki rozwoju pedagogiki społecznej w XX i XXI w. i jej aktualne problemy.	W1	Wykład
4.	Zadania i cele pedagogiki społecznej w kontekście głównych prądów społeczno-ideowych współczesności (P.Bourdieu, J.Baudrillard, Z.Bauman, M.Faucalt); tworzenie rzeczywistości społecznej z pedagogicznego punktu widzenia.	W2, W3	Wykład, Ćwiczenia
5.	Tradycja i współczesność polskiej pedagogiki społecznej - poglądy pedagogiczne H. Radlińskiej, A. Kamińskiego, R. Wroczyńskiego, S. Kowalskiego.	W3, W4	Wykład, Ćwiczenia
6.	Człowiek, postawa, siły indywidualne/społeczne, wpływ (wychowanie), wzrastanie społeczne, środowisko życia jako podstawowe kategorie teoretycznych i praktycznych odniesień w pedagogice społecznej.	W1, U2	Wykład, Ćwiczenia
7.	Profilaktyka, kompensacja, opieka (równoważenie relacji społecznych) jako pomoc w rozwoju; antycypacyjne uprzedzanie zagrożeń.	W4, U1	Wykład, Ćwiczenia
8.	„Problem społeczny”, „kwestia społeczna”, „włączanie społeczne” jako konstrukty pojęciowe wyznaczające podstawowe pola praktycznych działań społeczno-pedagogicznych (pracy społecznej).	W5, K1	Wykład, Ćwiczenia

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
9.	Pedagogika społeczna a polityka społeczna i praca socjalna; pedagogiczno-prawne podstawy i aspekty pracy socjalnej w szkolnych środowiskach wychowawczych.	U3, U4	Wykład, Ćwiczenia
10.	Profesjonalna eksploracja rzeczywistości społecznej – wybrane zagadnienia z metodologii i etyki badań w pedagogice społecznej.	W1, U4	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy, Dyskusja, Demonstracje dźwiękowe i/lub video
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Gra dydaktyczna/symulacyjna, Metoda warsztatowa, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - konstruowanie "map myśli", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Na ocenę końcową z wykładu składa się ocena z egzaminu pisemnego, obejmującego 5 pytań z przedstawionej listy zagadnień. Odpowiedzi na każde pytania są oceniane wg skali, a ocena końcowa stanowi średnią: • bardzo dobry (bdb; 5,0): wyczerpująca odpowiedź na pytanie, poparta wiedzą wyniesioną z wykładów i literatury, bez używania argumentacji opartej na wiedzy potocznej, • dobry plus (+db; 4,5): wyczerpująca odpowiedź na pytanie, sporadyczne nieścisłości, poparta wiedzą wyniesioną z wykładów i literatury, bez używania argumentacji opartej na wiedzy potocznej, • dobry (db; 4,0): dobra odpowiedź na pytanie, częściowo poparta wiedzą wyniesioną z wykładów i literatury, pojawia się argumentacja oparta na wiedzy potocznej, • dostateczny plus (+dst; 3,5): dobra i dostateczna odpowiedź na pytanie; w odpowiedzi pojawiają się argumenty oparte na wiedzy potocznej obok wiedzy wyniesionej z wykładów i literatury, • dostateczny (dst; 3,0): dostateczna odpowiedź na zadane pytanie, nieuporządkowana wiedza wyniesiona z wykładów i literatury, częste używanie argumentacji opartej na wiedzy potocznej, • niedostateczny (ndst; 2,0): błędna, nieprecyzyjna odpowiedź na zadane pytanie, brak znajomości treści przekazywanych podczas wykładów, braki w wiedzy wyniesionej z literatury, wypowiedź nie na temat.

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Ocena projektu: • bardzo dobry (bdb; 5,0): zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, trafny i celowy dobór wątków, unikanie spekulacji i podpierania się wiedzą potoczną, własne i krytyczne przemyślenia poparte wiedzą wyniesioną z zajęć i literatury przedmiotu • dobry plus (+db; 4,5): zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, trafny i celowy dobór wątków, unikanie spekulacji i podpierania się wiedzą potoczną, własne przemyślenia poparte wiedzą wyniesioną z zajęć i literatury przedmiotu • dobry (db; 4,0): zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, trafny i celowy dobór wątków, unikanie spekulacji, możliwe drobne uchylenia polegające na podpieraniu się wiedzą potoczną, własne przemyślenia poparte wiedzą wyniesioną z zajęć i literatury przedmiotu • dostateczny plus (+dst; 3,5): zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, dostatecznie trafny dobór wątków do prezentacji, możliwe drobne uchybienia polegające na podpieraniu się wiedzą potoczną, przemyślenia poparte wiedzą wyniesioną z zajęć i literatury przedmiotu • dostateczny (dst; 3,0): zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, dostatecznie trafny dobór wątków, przemyślenia poparte wiedzą wyniesioną z zajęć • niedostateczny (ndst; 2,0): poważne błędy merytoryczne, braki w odwołaniach do źródeł i słownictwa, wykorzystanie wyłącznie wiedzy potocznej

Literatura

Obowiązkowa

1. Radziewicz-Winnicki A. (2008). Pedagogika społeczna. Wyd. Akademickie i Profesjonalne.
2. Marynowicz-Hetka E. (2007). Pedagogika społeczna. Podręcznik akademicki. Tom I, II. Wyd. Naukowe PWN.
3. Białobrzeska K., Kawula S. (red.) (2006). Wykluczenie i marginalizacja społeczna. Wokół problemów diagnostycznych i reintegracji psychospołecznej. Wyd. Edukacyjne Akapit.
4. Theiss W. (1997). Radlińska. Wyd. Żak.
5. Śliwerski B. (2012). Problemy pedagogiki i jej badań w ponowoczesności. Studia Edukacyjne, nr 23, s. 71-90.
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 roku w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. nr 228, poz. 1487).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 roku w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niedostosowanej społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz.U. nr 228, poz. 1490).

Dodatkowa

1. Cichosz M, Pedagogika społeczna, Zarys problemu, Kraków 2014.
2. Kawula S. (red.), Pedagogika społeczna. Dokonania – aktualność – perspektywy, Toruń 2001.
3. Jakubowski W., „Sex Education”, czyli serial jako źródło wiedzy o świecie młodzieży, Studia Edukacyjne 2020, nr 57, s. 17-32.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Ćwiczenia	30
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie projektu	20

Przygotowanie do egzaminu	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PSO_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania aktywności w grupach i w instytucjach z zachowaniem zasad przedsiębiorczości i uwzględnieniem wrażliwości społecznej
PSO_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do refleksyjnego i odpowiedzialnego korzystania z wiedzy niezbędnej do świadczenia pracy socjalnej
PSO_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do twórczego wykonywania ról zawodowych i odpowiedzialności za wykonywane zadania
PSO_K1_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie korzystać z wiedzy naukowej przydatnej w świadczeniu pracy socjalnej
PSO_K1_U02	Absolwent/ka potrafi stosować metody pracy socjalnej w pomocy jednostce, rodzinie, grupie, społeczności oraz samodzielnie prowadzić diagnozę w obszarze działań pomocowych
PSO_K1_U03	Absolwent/ka potrafi opracowywać strategiczne dokumenty i projekty socjalne służące profilaktyce i rozwiązywaniu problemów społecznych
PSO_K1_U04	Absolwent/ka potrafi skutecznie komunikować się w sytuacjach zawodowych, w tym również w sytuacjach niestandardowych, konfliktowych i kryzysowych
PSO_K1_U05	Absolwent/ka potrafi właściwie interpretować i stosować w praktyce przepisy prawne dotyczące zasad udzielania i organizacji pomocy społecznej w tym pracy socjalnej
PSO_K1_U06	Absolwent/ka potrafi przewidywać zagrożenia rozwoju i zachowania jednostki oraz zaplanować i koordynować działania instytucjonalne o charakterze profilaktyczno-kompensacyjnym lub pomocowym
PSO_K1_U08	Absolwent/ka potrafi właściwie posługiwać się terminologią fachową (zawodową) w wypowiedziach pisemnych i ustnych, w tym w wystąpieniach publicznych oraz konstruować wypowiedzi pisemne i ustne w języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
PSO_K1_U09	Absolwent/ka potrafi pozyskiwać różnorodne dane empiryczne oraz korzystać ze wybranych metod i źródeł naukowych z przestrzeganiem zasad procesu badawczego w naukach społecznych w szczególności w socjologii
PSO_K1_U10	Absolwent/ka potrafi zaplanować i realizować podnoszenie swoich kompetencji zawodowych, wzbogacanie doświadczeń oraz samokształcenie przez całe życie
PSO_K1_U11	Absolwent/ka potrafi pracować przyjmując różne role zawodowe istotne dla pracy socjalnej
PSO_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie charakter zawodu pracownika socjalnego i zakres działalności zawodowej; pojęcia z zakresu etyki pracy socjalnej, jej uniwersalne cechy oraz kodyfikację etyki zawodowej w Polsce i na świecie
PSO_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podłoże teoretyczne pracy socjalnej, teorie, metody/techniki/modele pracy socjalnej, rozumie zasady ich stosowania w działalności praktycznej
PSO_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia, koncepcje teoretyczne, podstawy metodologiczne oraz najważniejsze wyniki badań obszarów stanowiących podłoże i otoczenie pracy socjalnej oraz zna i rozumie podstawowe źródła literaturowe tego obszaru wiedzy
PSO_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu struktury i funkcjonowanie małych grup społecznych, społeczności lokalnych i zbiorowości makrospołecznych
PSO_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu różnorodne determinanty indywidualnych i zbiorowych zachowań oraz złożoność problemów jednostek i grup społecznych wraz z ich wzajemnymi uwarunkowaniami, oraz reguły zmian społecznych
PSO_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie zasady wprowadzania zmian społecznych, poprawy funkcjonowania społecznego jednostek i grup oraz zasady konstruowania strategii i projektów socjalnych
PSO_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie zasady działania decydujące dla dobrostanu jednostki na każdym etapie życia człowieka